

Notes sobre Miquel Duran i Tortajada (II)

per Pere Roca i Garriga

Durant el temps que fou Director del "Diari de Sabadell", és a dir, del 1910 al 1916, Miquel Duran i Tortajada publicà, a les pàgines del nostre periòdic algunes -no gaires- composicions poètiques pròpies. La primera que hi trobem és "Parauls de consol", que li havia estat premiada amb la Flor Natural als Jocs Florals de Badalona (D. de S. 19.8.1910). Una altra és "Concert" (D. de S. 25.8.1910). Als coristes de l'Orfeó de Sabadell dedica (D. de S. 10.11.1912) un "Himne de Pàtria i Amor". Més ençà (D. de S. 11.9.1914), reapareix amb una poema de to patriòtic... Tot plegat, ben poca cosa per un poeta que havia publicat ja, l'any 1910, el llibre "Cordes vibrants" i que l'any 1916 ens sortiria amb un altre, "Himnes i Poemes"!

Tampoc no és abundant la seva aportació al Diari com a articulista. "La data d'avui: Les flors de València" és el primer article que hi escriu, el qual té com a motivació circumstancial l'acte d'inauguració, a Barcelona, del monument al Doctor Robert (D. de S. 13.11.1910). I cap més fins l'any 1912 (D. de S. 5.5.1912 i 9.6.1912) en què signa dues "Cròniques Valencianes: Catalunya an en Llorente". L'any 1915 ens dóna una sèrie d'articles, sota el títol comú de "El Centre de Cultura Valenciana", per la reconstitució de la Nacionalitat Catalana (D. de S. 1, 3, 7, 15, 17, 20, 21, oct. 1915). El primer de gener de 1916 hi té "La llengua i la gran Pàtria Catalana", un text que, segons declara l'autor forma part del llibre "Catalunya i València. Nació", en preparació per a publicar-se pròximament; i el 19 d'abril del mateix any, "L'acció de 'Nostra Parla' a València", en defensa de la tesi de l'anomenat Pancatalanisme. (Convé consignar que a finals d'any, Miquel Duran i Tortajada fou elegit Vice-president del moviment "Nostra Parla", agrupament de ma-

llorquins, valencians, rossellonesos i catalans que tingué com a President Honorífic l'Àngel Guimerà).

El Diari, tanmateix, ens assabenta d'activitats literàries i patriòtiques del seu Director. A l'edició del primer d'agost de 1911, hi trobem la seva participació al solemne acte organitzat per la Joventut Nacionalista de la nostra ciutat en homenatge al patriarca de les lletres valencianes, Teodor Llorente, recentment traspassat. A les dels dies 1 i 2 d'agost de 1912, podem llegir una àmplia referència de la conferència que, sota el títol de "La nostra llengua i la nostra literatura", pronuncià al Círcol de Belles Arts de la ciutat de València. A la de 10 de juliol de 1914, se'ns fa saber la seva participació a l'Acte d'Afirmació Valencianista organitzat per la Joventut Valencianista de Barcelona i promogut per ell, que era Soci Honorari d'aquella entitat. A la de 6 de gener de 1915, hi apareix una ressenya de la Conferència que pronuncià a "Lo Rat Penat" sobre "La nova Musa de Catalunya", i a la de 14 de juliol del mateix any, una extensa recensió de la que pronuncià a Barcelona sobre "Catalunya i València, Nació". Del 1916, esmentem l'ampli raport d'una altra dissertació de Miquel Duran, aquesta vegada al saló d'actes de l'Ateneu Barcelonès, sobre

un tema similar a l'anterior: "La catalanitat de València".

Dels dos llibres de poesia que publicà durant el seu període de Director del "Diari de Sabadell", el nostre periòdic se n'ocupa sense desmesura. Un llarg comentari crític de Joan Arús i Colomer (D. de S. 27.11.1910) fa ressaltar els mèrits de les composicions aplegades en "Cordes Vibrants", editat aquell mateix any. De l'altre, "Himnes i Poemes", tenim l'anunci de la seva pròxima aparició dins la col·lecció "Biblioteca Valenciana" (D. de S. 2.5.1916) i diversos comentaris, recensions i crítiques (D. de S. 2.7.1916, 28.7.1916, 22.8.1916) apareguts en periòdics dels països de llengua catalana.

A jutjar, doncs, per aquestes dades sobre la presència nominada del seu Director a les pàgines del "Diari de Sabadell", hom pot afirmar que el protagonisme de Miquel Duran i Tortajada fou més aviat discret. De cap manera podríem titllar-lo d'abusiu. Més que protagonisme personal, fou, el seu, una mena de protagonisme -si se'm permet l'expressió- regional: valencià. Sota la direcció de Duran i Tortajada, el nostre diari sabadellenc respirà un acusat valencianisme que probablement no trobaríem en els diaris de poblacions catalanes d'aquells anys i que em sembla bo de consignar; i això, no pas per denunciar-lo com a quelcom que pugui molestar ningú, sinó com a un tret curiós que podria fer cavil·lar a més d'un estudiós de temes d'aquesta mena. La clau i l'explicació d'aquest valencianisme sabadellenc d'ara fa uns setanta anys no és altra que la presència d'un jove intel·lectual valencià i valencianista a la nostra ciutat. Un jove dinàmic al qual fou confiada la direcció d'un Diari que, per sortir d'on sortia -el Centre Català-, estava destinat a tenir una forta incidència en la vida de la ciutat.

**ANÁLISIS CLÍNICOS
i PERFUMERIA
COSMÈTICA de**

Joan Garriga i Manich
(Analista Diplomada de Sanitat, Inspector
Farmacèutic Municipal).

Passeig Plaça Major, 37
Telèfon 725 53 53 - SABADELL

Avda. Barberà, 6 - Tel. 710 36 90
SABADELL

SABADELL

Modista

Sant Ferran, 66 - Tel. 710 59 40
SABADELL